Pyner Documentation *Wydanie 0.1*

Konrad Delong, Antoni Piechnik

Spis treści

1	Wstęp	2
2	Struktura systemu2.1Tagger tekstów do testów2.2Generator reguł n-gramowych2.3Rdzeń	3 3 3
3	Opis działania aplikacji 3.1 Zastosowane reguły (przykłady)	4
4	Zastosowane technologie	6
5	Opis zastosowanych narzędzi 5.1 Jython	7 7 7 7 7
6	Wyniki 6.1 Reguły proste	8 8
	Podręcznik użytkownika 7.1 Korzystanie z klas Jythona w Javie	9 9 9
9	pyner.detectors - Detektory zgodne ze SWAT	11
10	10.1 Opis struktury folderów/plików w systemie	12 12 12
11	Tabele i indeksy	13

Indeks modułów	15
Indeks	17

Zawartość:

Spis treści 1

Wstęp

Projekt został zrealizowany w ramach przedmiotu Inżynieria Oprogramowania. Głównym zadaniem projektu jest utworzenie systemu typu Named Entity Recognition - wyszukiwanie konkretnego typu słów w tekście stron WWW (takich jak nazwiska, imiona, czy pseudonimy).

Projekt docelowo ma być integralną częścią systemu SWAT. Sercem systemu jest algorytm łączący zestawy reguł językowych do utworzenia optymalnych kombinacji rozpoznających encje danego typu w tekście. Dzięki takiemu podejściu nie tylko wykorzystuje podane reguły do stworzenia mozliwie najlepszej kombinacji, ale również pozwoli na łatwe dodanie nowych reguł do aplikacji.

Struktura systemu

System składa się z następujących części:

2.1 Tagger tekstów do testów

Skrypt mający na celu skanowanie przykładowych tekstów a następnie generowania specyficznych raportów odnośnie ilości wystąpień poszczególnych encji w tekście.

Dzięki skryptowi będzie możliwe przygotowanie tekstów odpornych na konkretne reguły, oraz zwiększenie możliwości testowania aplikacji. Tagger bazować będzie na liście danych encji (np. bazie nazwisk), z której nie będziemy korzystać w pracy Rdzenia aplikacji.

2.2 Generator regul n-gramowych

W związku z chęcią implementacji reguł bazujących na najpopularniejszych n-gramach utworzony został generator reguł który zbiera najczęściej występujące n {3,4,5} gramy występujące w tekstach przed nazwiskami oraz po, które posłużą za wykładnię do łączenia reguł. Do tworzenia list n-gramów potrzebny jest odpowiedni korpus zawierający nazwiska, jak i również ich baza, dzięki której można je wykrywać w tekście. Generator, w celu uniknięcia zbierania nic nie znaczących n-gramów porównywał będzie nie tylko jego zawartość ale również pozycję w słowie.

2.3 Rdzeń

W tej części aplikacji znajduje się zaimplementowany algorytm który aplikuje przygotowane i wygenerowane reguły do wyszukiwania nazwisk w tekście. Przygotowanych została konkretna liczba reguł, oraz ich przykładowe kombinacje dzięki którym będzie można porównywać ich efektywność na tekstach przykładowych. Rdzeń pobiera również odpowiednie listy n-gramów o różnej długości, wygenerowane uprzednio przez Generatora reguł n-gramowych. Rdzeń został napisany w języku Python, dzięki czemu wyjątkowo proste jest ewentualne dodanie dodatkowych reguł.

Opis działania aplikacji

3.1 Zastosowane reguły (przykłady)

Reguly kontekstowe:

- Słowo 'doktor' poprzedza nazwisko
- · Słowo 'mgr' poprzedza nazwisko
- Słowo 'mgr inż.' poprzedza nazwisko
- Reszta tytułów naukowych.
- · Słowo 'lek.'
- · Słowo 'mec.'
- · Słowo 'arch.'
- Reszta tytułów zawodowych.
- Słowo 'pan' poprzedza nazwisko
- Słowo 'pani' poprzedza nazwisko
- Czasownik w trzeciej osobie liczby pojedynczej następuje po nazwisku (czasownik w formie męskiej czy tez damskiej)
- Imiesłowy takie jak 'zamieszkały', 'urodzony'.

Reguly bazujące na innych encjach:

- Imię poprzedza nazwisko
- Przezwisko znajduje się na 2 gim miejscu w wyrażeniu trójsłownym (np. Antoni 'Tosiek' Piechnik)
- Przezwisko znajduje się na 3 cim miejscu w wyrażeniu trójsłownym (np. Antoni Piechnik 'Tosiek')

Reguły bazujące na regułach ortograficznych:

• Nazwisko zaczyna się dużą literą

 Nazwisko jest częścią dwu lub trzy wyrazowego wyrażenia w których wszystkie elementy są pisane wielką literą.

Reguly n-gramowe:

- Nazwisko kończy się charakterystycznym sufiksem (np. '-ski', '-icz')
- Pozostałe reguły generowane poprzez system

Dzięki zastosowaniu systemu reguł oraz ich kombinacji, bez problemu będzie można do systemu wstawiać dodatkowe reguły co usprawni jego prace oraz uświetni wyniki osiągane przez algorytm.

Wielką zaletą zastosowanego algorytmu jest fakt, iż reguły tak naprawdę nie muszą dokładnie precyzować wystąpień danych encji (tu nazwisk), ale jedynie sprzyjające temu warunki (które w połączeniu z innymi warunkami mogą definiować reguły).

Zastosowane technologie

Do implementacji znacznej części aplikacji wykorzystano język Python, ze względu na jego perfekcyjne przystosowanie do prac nad przetwarzaniem języka naturalnego.

W związku z faktem, iż projekt SWAT jest napisany w języku Java, należało wykorzystać swojego rodzaju pomost pomiędzy naszą częścią aplikacji a dotychczasowymi interfejsami wyszukiwania encji w tekstach. W tym celu wykorzystano Jythona, czyli implementację języka Python napisaną w języku Java.

Poza Jythonem korzystano z funkcji wbudowanych w język Python, związanych z przetwarzaniem tekstu oraz konwersją między różnego rodzaju kodowaniem (pozwalająca na komunikację oraz transfer danych z poziomu Javy do Pythona i na odwrót).

Opis zastosowanych narzędzi

5.1 Jython

Implementacja języka Python w Javie pozwalający na transparentna komunikacje miedzy Pythonem a klasami Javy. Okazał się niezastąpiony przy wiązaniu aplikacji Rdzenia z dotychczasowymi interfejsami projektu SWAT.

Dzięki wykorzystaniu zewnętrznych bibliotek związanych m.in. z kodowaniem udało się bez najmniejszych problemów wywoływać klasy napisane w Rdzeniu (w Pythonie) z poziomu Javy, jak również importować wszelakie pakiety projektu SWAT do kodu aplikacji w Pythonie.

Wiecej informacji na stronie Jythona: http://www.jython.org

5.2 encodings

Moduł Pythona zawierający zbiór najważniejszych i najpopularniejszych kodowań oraz metod z nimi związanych.

Dzięki niemu udało się rozwiązać problem związany z komunikacją (w szczególności przesyłaniem polskich znaków z obiektów Javy do obiektów Pythona)

5.3 egothor

Silnik full-text search z którego korzystano przy tworzeniu systemu.

Wiecej informacji na stronie: http://www.egothor.org/

5.4 Morfologik

Analizator morfologiczny, słownik morfologiczny, korektor gramatyczny.

Wiecej informacji na stronie: http://morfologik.blogspot.com/

Wyniki

6.1 Reguly proste

Zgodnie z oczekiwaniami, wyniki reguł prostych charatkeryzowały się skrajnie różnymi wartościami współczynników. Albo osiągały wysokie pokrycie kosztem dokładności (reguła wielkich liter), albo przeciwnie - wysoką dokładność kosztem pokrycia (poszukiwanie w liście nazwisk). Kompromis pomiędzy tymi wynikami udało się osiągnąć dzięki zastosowaniu reguł złożonych.

6.2 Reguly złożone

Reguły złożone pomogły zamortyzować wspomniane wyżej różnice. Dzięki złożeniu reguł w nową, dopasowującą słowo jedynie gdy odpowiednio duża ich część (próg) to robiła, udało się nieco płynniej kontrolować relację między dokładnością a pokryciem. Osiągnięto to dzięki odpowiedniemu dopasowywaniu wartości progu.

Podręcznik użytkownika

7.1 Korzystanie z klas Jythona w Javie

Aby móc skorzystać z detektorów zaimplementowanych w Jythonie na poziomie Javy, należy najpierw je zimportować przy użyciu klasy JythonFactory *jyinterface.factory*:

Następnie można korzystać z detektora tak jak z każdej klasy implementującej interfejs org.ppbw.agh.swat.hoover.smith.quantum.detection.IQuantumDetector.

Częścią projektu jest klasa *agh.io.Main* w której zamieszczono przykładowe użycie detektorów zaimplementowanych w Jythonie.

7.2 Implementacja detektorów w Jythonie

Detektory w projekcie pyner to proste funkcje o prostym interfejsie (opisanym w dokumentacji modułu pyner.rules). Zgodnośc z interfejsem *org.ppbw.agh.swat.hoover.smith.quantum.detection.IQuantumDetector* uzyskano generując klasy na podstawie funkcji. Zajmuje się tym funkcja pyner.detectors.gen_detector(), która otrzymując obiekt funkcji zwraca obiekt metaklasy. Przykładowe użycie funkcji gen_detector:

```
NgramsNeighboursDetector = gen_detector(rules.ngrams_neighbours)
PrefixesDetector = gen_detector(rules.prefixes)
SuffixesDetector = gen_detector(rules.suffixes)
CorpusDetector = gen_detector(rules.in_name_corpus)
CapitalDetector = gen_detector(rules.starts_with_capital)
```

pyner.rules – Proste reguly na znajdywanie NE

W tym module znajdują się funkcje implementujące reguły proste. Wszystkie mają taki sam prosty interfejs: otrzymują pojedynczy argument będący listą słów w zdaniu i zwracają listę pozycji, na których znajdują się słowa dopasowane wg. danej reguły.

Dzięki takiej implementacji, łatwo można tworzyć reguły wyższego rzędu, korzystające z reguł prostych.

prefixes (words)

Znajduje słowa poprzedzone którymś z ustalonych (arbitralnie) poprzedników.

suffixes (words)

Znajduje słowa poprzedzające któryś z ustalonych (arbitralnie) następników.

in_name_corpus (words)

Znajduje słowa znajdujące się w korpusie nazwisk (data/names.iso).

starts_with_capital(words)

Znajduje słowa rozpoczynające się wielką literą.

ngrams_neighbours (words)

Znajduje słowa, w których poprzednikach, lub następnikach znajdują się ngramy charakterystyczne dla poprzedników lub następników.

pyner.detectors - Detektory zgodne ze SWAT

gen_detector(detector)

Funkcja tworzy obiekt zgodny z interfejsem *org.ppbw.agh.swat.hoover.smith.quantum.detection.IQuantumDetector* na podstawie reguły w formie funkcji.

class NgramsNeighboursDetector()

Detektor utworzony na podstawie reguły pyner.rules.ngrams_neighbours()

class PrefixesDetector()

Detektor utworzony na podstawie reguły pyner.rules.prefixes()

class SuffixesDetector()

Detektor utworzony na podstawie reguły pyner.rules.suffixes()

class CorpusDetector()

Detektor utworzony na podstawie reguły pyner.rules.in_name_corpus()

class CapitalDetector()

Detektor utworzony na podstawie reguły pyner.rules.starts_with_capital()

class CombinedDetector()

Detektor kombinowany, zwracający jedynie te wyniki, które znajdują się w odpowiedziach więcej niż połowy reguł prostych.

class CombinedDetector2()

Detektor kombinowany, podobny do CombinedDetector, lecz obniżający nieco próg wejścia (wymagana zgodność jedynie z 1/3 reguł). Podnosi to pokrycie kosztem dokładności odpowiedzi.

class SmartDetector()

Detektor kombinowany, korzystający z reguł prostych w bardziej wyszukany sposób. Niektóre reguły są traktowane jako pewne dopasowania (np. obecność w korpusie nazwisk nie posiadających znaczenia jako słowa), inne jako pewne ograniczenia (słowa nie wykrytę przez regułę wielkich liter na pewno nie będą nazwiskami). Pozostałe reguły są kombinowane tak jak w CombinedDetector.

Dodatkowe informacje

10.1 Opis struktury folderów/plików w systemie

Pliki projektu umieszczone są w następujących lokalizacjach:

- build.xml plik build.xml dla ANTa
- data folder zawiera jący dane na których pracuje system.
- doc folder zawiera jący tę dokumentację w formacie TeX
- java-lib folder zawiera jący wykorzystywane biblioteki Javy
- java-src kody źródłowe Javy
- pyner źródła systemu (Rdzenia, Taggera oraz Generatora)
- python-lib biblioteki wykorzystywane przez źródła Pythona

10.2 Repozytorium

Repozytorium publiczne projektu znajduje się na serwerze GitHub pod adresem http://github.com/tph/io-projekt/tree

Tabele i indeksy

- Indeks
- Indeks modułów
- Wyszukiwanie

14

Indeks modułów

Ρ

 $\begin{array}{c} {\tt pyner.detectors}, 11 \\ {\tt pyner.rules}, 10 \end{array}$

16 Indeks modułów

Indeks

```
C
CapitalDetector (w klasie pyner.detectors), 11
CombinedDetector (w klasie pyner.detectors), 11
CombinedDetector2 (w klasie pyner.detectors), 11
CorpusDetector (w klasie pyner.detectors), 11
G
gen_detector() (w module pyner.detectors), 11
in_name_corpus() (w module pyner.rules), 10
Ν
ngrams_neighbours() (w module pyner.rules), 10
NgramsNeighboursDetector (w klasie pyner.detectors),
          11
P
prefixes() (w module pyner.rules), 10
PrefixesDetector (w klasie pyner.detectors), 11
pyner.detectors (moduł), 11
pyner.rules (moduł), 10
S
SmartDetector (w klasie pyner.detectors), 11
starts_with_capital() (w module pyner.rules), 10
suffixes() (w module pyner.rules), 10
SuffixesDetector (w klasie pyner.detectors), 11
```